

1923 III 60k
Ára 60 korona. — Jugoszláviában 16 jug. kor. — Amerikában 10 cent.

Budapest, március 25

(12.) 2878. szám

Ötvenhatodik évfolyam, 1923

BORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTIK: MOLNÁR JENŐ és BÉR DEZSŐ

Előfizetési ár Magyarországon:
Negyedévre . . . . 600 korona

Telefon: Szerkesztőség és kiadó-
hivatal 138-05

Megjelenik minden vasárnap

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal
Teréz-körút 5

Ahogy Wolff urék szerették volna

BENZURISTÁK A MÜCSARNOK ELLEN

Ó-egyiptomi történet az ifjúságról

Munkatársunk ismételtén fölkereste Tutankhament és ezúttal arra kérte, meséljen el valami ó-egyiptomi történetet, amely hasonló a mai eseményekhez. A nagy fáraó erre a következő eredeti egyiptomi históriát mesélte el

— Anno dacumal, — kezdte elbeszélését Tutankhamen — ezelőti mintegy háromezer és pár száz évvel, azt álmodtam, hogy jött hét szép kövér tehén és legelt vala a nádasban. Am rögtön utána hét sovány tehén érkezett és a sovány tehének fölfalták a kövér teheneket. Egy héber álomfejtő kormányfőtanácsosnak elmondtam ezt az álmot és az a következő megfejtést adta: „A hét kövér tehén hét olyan politikus, akik a konszolidációt hirdetik. A hét sovány tehén pedig hét olyan politikus, akik abból akarnak élni, hogy nincs konszolidáció. Fölfalják tehát a hét kövér tehenet és attól meghízának.”

— Ebben az időben a zsidók ránkocsátották a tíz csapat, mire mi tíz ellenesapást bocsátottunk rájuk, mint következik: 1. Numerus clausus. 2. Botbüntetés. 3. Mozirevizió. 4. Trafikrevizió. 5. Éjjeli igazoltatás. 6. Devizaközpont. 7. Telfonközpont. 8. Behozatali tilalom. 9. Tözsdeadó. 10. Kontremin. De a mi derék ifjaink, akik a különböző egyiptomi főiskolákra jártak, nem elégedtek meg az általunk rendeltetleg kiadott tíz csapatossal, hanem azokat ki akarták egészíteni a „Papirus és Vidéke” című ó-egyiptomi lap betiltásával is, és ezért ezen lap ellen úgynevezett szórványos kilengést akartak gyakorolni.

— Derék és megbízható harcosaink ott álltak őrt a lap viskója előtt és megindult az áradat a Ganges partjáról, jöttek az ifjak, hogy a maguk igazát kiverkedjék. Ebben az időpontban éppen a kilencedik csapat volt nálunk érvényben: a sötétség. Közben azonban éppen derengeni kezdett és a mi harcosaink, akik vigyáztak a rendre, meglátták azokat a pofozókat, amelyeket a nyakuk közé sóztak, Nosza fölülkerekedtek és szabályjukat kirántva, megismertették az egyiptomi ifjúsággal a kirántott szablyát. Képzeltéti, milyen (hogy egyiptomi kifejezést használjak) machlajka lett ebből a dologból. Ifjaink elcsodálkoztak a nem várt harcmodoron, és joggal, mert nálunk pár ezer évig az volt a szokás, hogy a rendet őrző harcosaink lovon, biciklin vagy gyalog — már ki milyen fegyvernemhez tartozott — elvágtaftak a tettenérés színhelyéről, hogy biztosítani tudják a maguk és ezzel az állam tekintélyét. Ezúttal, ismétlem, nem így történt. Jó ifjúságunk és kitünő csapataink nézeteltérésbe keveredtek, amiről másnap több orvosi láttelelet tanuskodott.

— És ekkor jött a nagy egyiptomi bomba. Ifjúságunk követelte, hogy a csapatok parancsnokát, egyiptomi nyelven oberhét, nyomban küldjük nyugdíjba, hogy kipihenhesse az eset izalmait. A parancsnok egyáltalán nem óhátott pihenni. Követelték továbbá, hogy az alparancsnokok ne járjanak olyan gyülekezetbe, ahol a zsidók otthon érzik magukat, mert hiszen meg vagyon irva, hogy nem lehetsz te este szigorú azon felebarátoddal szemben, akit délután háromszor megkontráztál. Kormányom nem akarta teljesíteni az ifjak kívánásait, mire ezek nagyon megfenyegettek bennünket.

— Nem tanulunk! — mondták és ereimben meghűlt a vér.

Megrémültünk. Mi lesz, ha ezek tényleg beváltják a fenyegetésüket? Képzeld el, az elsőéves kirurgusok, akik öt évig kell hogy tanulják a mesterséget, most hirtelen abbahagyják és öt évig nem tanulnak dafkéből. Gondolhatja, hogy az embernek az nem kellemes érzés, ha egy olyan orvos akarja majd kioperálni a veséjét, aki bosszúból nem tanult. Mert azért orvos lesz, ugyebár, elvégre nem lehet mindenki képviselő.

— Most mit tegyünk? — gondoltuk és törtük a fejünket három napig. Szép tavaszi napok voltak.

Itt Tutankhamen megállott.

— Tessék folytatni — szólott munkatársunk.

— Mit folytassak? — kérdezte a fáraó.

— Mi lett a vége?

Tutankhamen mosolygott.

— Hogy mi lett a vége? — felelt kajánul. — Hát maga azt hiszi, hogy én olyan naiv vagyok, hogy nyilatkozom egy ilyen ravasz históriának a végéről kedden lapzártakor, amikor a Borsszem Jankó csak csütörtökön jelenik meg? Sokkal opportunusabb vagyok. Tudja maga, hogy mi minden történet ezalatt a két nap alatt?

STELLA

Tönödések
Seiffensteiner Solomontul

☆ O Fejvel Duitig volta ed kitünő saládupa, de omellet ed okos ember. Ho tüle oz edjik jerek volomi hochmet (okosságt) mondta, rügtün szolt o feleséginek: „Dobjál ki kérlek eztet o jerekt, mert mingyar fog mondani ezer botaságt.” — Oztot hiszek, hod nehángy pillitikus oreságt, okik véletlenül eccer mondanak volomi heljeset, nyomba eltávoltomi küllene, nehodj kiderölte, hodj olovjábó véve milejen sok szomárságt fűsszefecsegik.

☆ Oz Ezzig Nebenloch otazta o villamoson. Jún o konduktér és kéri tüle o jegyet. Odaad neki, oz gyül megnézi és mondja neki: „Ez nem érvényes!” — „Micsede beszéd ez? — pottont túl oz Ezzig. — Három hétig érvényes volta és mostand eccerre nem érvényes!” — Picege-pocege o larmentirozó, tönötö, pofozó, igozaltató diákok. Mostand nadjon fülhaborodva vonnok, hod o rendűrség nem úket engedte excedálni. Micsede dolog ez? — kérdezik — három esztendeig minden szobod volt és mostand eccerre nem szobod?!

A rendőrtak után

Egy póruljárt tüntető (aki a „Szózat” rózsauccai szerkesztősége elé a'aposan megtépázva jutott el): Nemcsak a rózsának, hanem a Rózsauccának is van tövise...

Hatásos ösztökélés

Kedves Borsszem Jankó! A sportlapokban olvasom, hogy a jeles Abrahams cambridgei sportember hét méteren fölül ugrott. Én csak arra volnék kíváncsi, mekkorát ugrana, ha a házbérét ötvenszeresre emelnék? Tisztelettel egy pesti partáj.

Várom a kedvesemet

Most sírnak a márciusi hegyek,
Fehérszakállú sziklán könny csepeg.
Olvad a hó, Kóbor pacsirta száll
S a dal ébreszti föl a völgyeket.

Jön a tavasz, jön az öröm. A fán
Bomlik a rügy, mint fiatal leány
Gyöngye mellén az első szerelem.
Az első vágy az első csók után.

Templom a világ! Aranysugarú
Lépcsőjén csöndben alszik most a bú
És ibolyásan tárul ég felé
A két karom. Halk diadalkapu.
Bródy László

A tihanyi visszhangnál

Én. — Mi kellett volna ott, ahol
védtelen diákoknak pofonokat adtak?
A visszhang. — ...attak.

Exportőrök

— Ugy látszik, a bajtársaknak állandó
kivíteli engedélyük van.
— Miből gondolod?
— Abból, hogy mindent kivisznek,
amit akarnak.

Van benne valami

— Ezeknek az egyetemi hallgatók-
nak egészen modern a művészeti föl-
fogásuk.
— Miből látod?
— Abból, hogy veristák.

A Menzán

— No, szép kis vacsorám volt ma.
— Micsoda?
— Kirántott kard után véres hurka.

Naiv találós kérdések

— Melyik lapot szereti a tüntető
ifjúság?
— A „Szózat”-ot.
— És melyik lapot nem szereti?
— A kardlapot.

Megváltozott mondás

— Ez az ember olyan ostoba, hogy
tiz milliárdig sem tud olvasni.

A jobbik pálya

— Kész szerencse, hogy nem vagyunk bankárok. Most úgy becsuknának, mint a pinty.

Naplójegyzetek a lakáskérdésről

Egy háziúr naplójából: Rémes álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy közönséges lakó vagyok és szabad fölmondás van. A háziúr fölmondott, mert nem tudtam megfizetni a bért, amit követelt. Honnan is vennék ennyi pénzt? Szerencsére a nagy fejtörés közben fölébredtem és nagyot lélegzettem, hogy háziúr vagyok és nem lakó.

Egy partáj naplójából: Rémes álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy háztulajdonos vagyok és nem lakó. A házámban csupa egy- és kétszobás lakás van, tehát tilos a fölmondás. A lakók az arcomba röhögnek, hogy két liba árért laknak egy egész évben. Tönkrement ember vagyok, akinek semmi egyebe nincs, csak 5 négyemeletes háza. Igaz, hogy az öt házat még békében építettem annyiért, amennyit a lakók most egy negyedévre fizetnek. Már azon gondolkodtam, hogy egyik házamat eladom 60 millióért és a pénzt kosztba adom. De hátha pórul járok! Szerencsére, a nagy fejtörés közben fölébredtem és nagyot lélegzettem, hogy lakó vagyok és nem háziúr.

A miniszter naplójából: Rémes álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy nagy üzletem van és hogy szabad a fölmondás a lakásrendelet szerint. Ezt a rezsit nem bírom ki! Hogy is tudok csak üzletbérért 2 milliót fizetni? Aztán meg az adót is ez után vetik ki. Hogy tagadjam le a két millió bért? Szerencsére, a nagy fejtörés közben fölébredtem és nagyot lélegzettem, hogy miniszter vagyok szabad fölmondással, nem pedig üzlettulajdonos szintén szabad fölmondással.

A képviselő naplójából: Rémes álmom volt az éjjel. Azt álmodtam, hogy amit hirdetek, meg is kell valósítani és hogy én vagyok az állam és nekem kell az összes hiányzó lakásokat fölépítenem. Már azon töprengtem, hogy rotációs gépeken nyomják a bankjegyeket az építés céljaira. Szerencsére fölébredtem és nagyot lélegzettem, hogy nem vagyok se állam, se miniszter. Mégis csak jobb javasolni az építést mint megvalósítani.

MÁRCIUS

A Dob-uccából

— Ezt nevezik KANSZolidációnak?!...

Beszámoló a politika báli évadjáról

A bőjt végén beszámolhatunk immár a politikai bálakról is, amelyek szép számmal zajlottak le a szezonban. A közönség csak azokról a murikról tud, amelyek a parlamentben játszódtak le, holott a valóságban minden egyes parlamenti csoport megrendezte foglalkozás szerint a maga mulatságát. Elsősorban a hagyományos

JOGÁSZBÁLROL

számolunk be, amelyben a parlament jogásztagjai vettek részt. Itt az ellenzéki jogászok azzal a közismert nótával akarták a bálát megkezdeni, hogy „Nem ütik a jogászt agyon, csak lecsukják, ha erősen kritizálja a kormányt”, de végül is a következő szövegű csárdással indult meg a tánc:

*Nem ütik a jogászt agyon,
Nem szidja a kormányt nagyon.*

A táncot Vázsonyi nyitotta meg a lakbérrendelet egyes paragrafusával. Az emelkedett hangulatban Rassay, szokásához híven, bombával akarta meglepni a feleségét, de végül is

a szerény Rassayné megelégedett egy szerény virágcsokorral. A bálon Rubinek István nem jelent meg. Távollétét azzal mentette ki, hogy a monoriak annyira szeretik, hogy nem engedik elmenni parlamenti mulatságra.

A jogászbállal szemben Csilléry megrendezte a nagy FOGÁSZBÁLAT.

melyen, mint hivatásos fogász, csak maga jelent meg, de vendégül látta néhány elvbarátját, foglalkozásra való tekintet nélkül. Így megjelentek Wolff, Bénérd, Zsirkay — tetőtől talpig jelmezben —, továbbá Hír György és Héjj Imre. Erek és Budavári nem jelentek meg. A bálon Csilléry kihúzta a szomorúság méregfogát és így mindvégig jó hangulat volt. Csilléry a vendégeket elmés táncrenddel lepte meg: egy miniatűr fogsorral. Ebből kifolyólag a megjelentek Csilléryt — ellentétben Friedrichel — egyhangúlag fogóorrásnak nevezték ki.

A nagyszerű TISZTI BÁLAT Szilágyi Lajos rendezte. Katonai szubordináció jellemezte az

estét, amelyen Gömbös nagy parádét rendezett a házigazdának.

Hasonló sikerrel járt az **ORVOSBÁL**, amelyet Éhn Kálmán hívott össze. Itt a következő csárdással kezdték meg a táncot:

*Beteg a szeretöm, nincsen már orvosság számúra,
Bevittek a szegényt a zalaegerszegi spítájba.*

A bálterem izléselesen volt földszítve és ugyanúgy berendezve, mint a zalaegerszegi mulatóhely, amelynek pompás berendezésétől a házigazda különösen el volt ragadtatva.

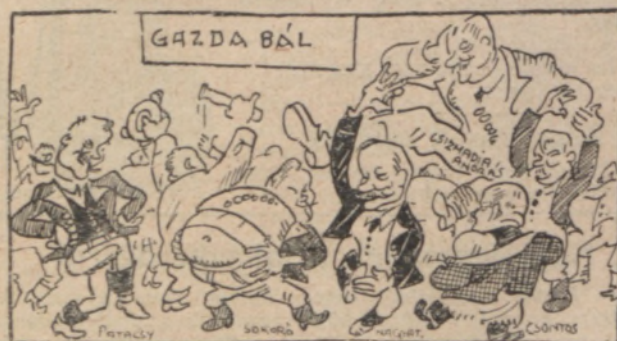
Arra a hírre, hogy a különböző orvosszekciók bálát rendeznek, Gaal Endre se hagyta magát és egymagában megcsinálta a **GYÓGYSZERÉSZBÁLAT**.

Itt a terem a hagyományos cukorkákkal volt díszítve, amelyeket utóbbi időben egyre ritkábban lát viszont a parlament folyosója. Gaal Endre a bálon a folyosón viselt ellenzéki jelmezt öltötte magára, amely nagyon jól áll neki. Kár, hogy az ülésteremben sose viseli. A táncot a következő csárdás nyitotta meg:

*Hallod-e te, Katika, Katika,
Kell-e neked patika, patika?
Mert hogyha kell patika, patika,
Járd ki Vassnál, Katika, Katika!*

KISGAZDABÁL

A legfényesebb mulatság volt a gazdabál, amely a „Ritka búza, ritka árpa” című csárdással kezdődött és a terményárak fölemelésével végződött.

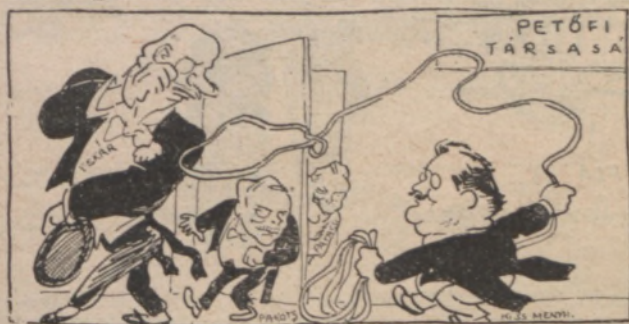
A VASBÁLAT

természetesen Heinrich Ferenc rendezte meg. A bálon megjelentek pártkülönség nélkül az összes „ilyen vas” fiúk. Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Drózy Győző, Hegymegi Kiss Pál, Fábian Béla és Rakovszky István, aki mint cigányvajda megtanította a megjelenteket arra, mint kell partnereiket megtáncoltatni. Vas-nők nem jelentek meg az estélyen. A vasmezei képviselők szintén részt akartak venni, de Gömbös vaskézével megakadályozta az idegenek betolakodását.

Nagyszerű bálát rendezett a PETÓFI-TÁRSASÁG

is. Mindhárom tagja: Pekár, Pakots és Kiss Menyhért megjelent a bálon. A mulatságon Kiss Menyhért igen kedélyes tréfával mulattatta a közönséget. Tánc közben el akarta gáncsolni

Pekárt azzal a célzattal, hogy a nagy író végigzuhanjon a padlón. A gáncsolás nem sikerült, annál jobban a zenebona és

a multság, amely ellentétben Petőfi szellemével, cenzurázás nélkül folyt le.

A társaságban kedvelt BÖSE BUBEN-BÁLT is megtartották a képviselők, ahol az összes rakoncátlan kis fiúk megjelentek, mint az képünkön látható. Éjfél után nagy

rosszalkodás következett. A rendőrség azonban nem engedte meg a csintalanságot, mire az egyik aranyifjú így sóhajtott föl: — Hiába, igazán illetlenkedni csak a parlamentben lehet.

Pár sort még a KÖZGAZDÁSZBÁLRODL, amit Dréhr Imre és Biró Pál rendeztek. Ennek az volt a nevezetessége, hogy megjelent a bálon Kállay pénzügyminiszter is, aki

*Nincsen pénzem, de majd lesz.
Ha a kosztipénz harminc percent lesz*

kezdetű csárdás dallamára táncoltatta meg a közönséget.

(st.)

Futurista vicc

— Tudja, hogy ötvenszeresére fogják a lakbérét fölemelni?
— Tyű a rézfánfűtyülőjét, hogy fog akkor oda feljönni a víz?

Utóhang Március Idusához

Nincs rend...

Hát persze, hogy nincs, mert teszem azt, ha a rendőrök tüntetnének „Az Est” ellen vagy a „Szózat” és „A Nép” mellett, hát bántanák őket az egyetemisták?

Vagy úgy is lehetne, hogy a rendőrök tüntetnének a főiskolai hallgatók ellen, hát szétosztalná őket az „Az Est” vagy a Chevra Kadisa?

Vagy helyes-e az, hogy a „márciusi ifiak”, az igaziak, a 48-asok, nem tüntettek a destruktív sajtó ellen? Hiszen ha már ők kezdik, akkor talán nem lenne liberális lap és a mai ifjúság nem lenne kitéve rendőri inzultusoknak.

Aztán az sincs rendjén, hogy a rendetlen vallású hallgatók nem tüntetnek, persze a gyávák nem mernek a rendőrök elé kerülni. Érzik, hogy bűnösök.

Rövid kritika

— Mit szólsz a helyzethez, öregem?
— Attól félek, hogy teljesen elkardlaposodik.

Írta vagy nem írta?

Viharzik a nemzetgyűlés, orkán zeng az Országházban; Harcra kész az egységes párt s az ellen is harci lázban. Az ellenzék kezei közt fönnen lobog egy kis levél. — Oh, kis levél, te pártütő, hamuvá te mért nem levél? A nap hőse, kit a levél oly erősen kompromittál. Aki írta vagy nem írta, harcra készen szinte itt áll. Zúgó-zajló harcmoraj közt bőszen áll Johann von Zsirka, Támadják az ellenzéken: „Mondja, írta vagy nem írta?”

„Én irtam-e? — szól Zsirka — És ha irtam? Egyszer, kétszer. Százszor mondtam, mi volt oka: durva muszáj, buta kényszer. Irhattam én? Honnan venném most azt a képtelen képet. Amellyel oly népszerűen szerkesztem a hirhedt „Nép”-et!... Irhattam én? Elhiszik, hogy játszottam a kommun-tűzzel? Hát akkor az intranzigens, isteni „Nép” mért nem üz el?” Kérdéseit lovag Zsirka folytatni tovább nem bírta, Bőszen kérdezi az ellen: „Halljuk, írta vagy nem írta?”

De visszavág hős Zsirka: „Nem volna itt ily dárídó. Ha, ki írta e sorokat, nem én volnék, de egy zsidó; Egy zsidó, ki gyáva, félnék, nem én, aki vitéz, bátor. S ki vitézül nem felelek, pedig minden ember vádol. És ha irtam? Honnan tudtam, vagy éreztem von' előre. Hogy kurzus lesz s én leszek „A Nép”-nek egyik serkentője? Tovább is szerkesztem Tűzzel, nem bánt semmi írka-fírka!” Ujra morajlik az ellen: „Nohát, írta, vagy nem írta?!...”

„S ha irtam von'? Humoros lap, Borsszem Jankó nem jelent meg. Hogy mondhattam volna hát meg a világnak, enibereknek. Hogy ily levél, ilyen tenor, egy hazafi szatirája? Vics volt, nem komolyan irtam: megmutatja az irálya. De hát irtam?” — S bár az ellen újra támad kemény fiarccal. Ottan áll ő, a hős, dicső, nem piruló, dacos arccal. És habár kerékbe törnének, meg nem mondja hős von Zsirka. Hogy azt a kis levelecskét ő írta vagy nem ő írta!

FULLANK

BUDAPESTI HIRESSÉGEK

XXV. KÖBOR TAMÁS

— Magam sem tagadom, hogy nagyon sok van a „Rovás”-ómon.

Idegen szavak tára

(Ugy vélem, régen érzett hiányt pótlók, amikor azoknak a közkeletű idegen szavaknak, kifejezéseknek és szállóigéknek, amelyek a mindennapi olvasás közben előfordultak, a mai kor követelményeinek megfelelő hiteles magyarázatát adom. Művem technikai elrendezésében Radó Antal kiváló kollégám hasonló című gyűjteményét vettem alapul.)

A baculo ad angelum, a botról a sarokra (következtetni), vagyis sületlenül okoskodni. Azonban: gumibotról gumisarokra avagy gumisarokról gumibotra következtetni nem lehet.

Ab aeterno, öröktől fogva, magyarán: Nagyatádi Szabó István földművelésügyi minisztersége.

Ab esse ad posse, a valóságból a lehetőségre (következtetni), azaz: az egységes kormánypárt liberálisizmusából a numerus claususra és az 5 %-nak 100 %-os lepofozására.

Ab igne ignem, tűzről tüzet (gyűjtani). A gyakorlatban: a szegedi vörös „Tűz”-ről a pesti fehér tüzet. (Lásd: Zsirakay.)

Abstractum pro concreto, az elvont a való tárgy helyett. Pl.: a világbéke a béke világa helyett.

Acclimatisatio, hozzászoktatás, alkalmazkodás. Népszerűen: Tisza alatt tisztaista, a forradalomban forradalmár, a kommün idején kommunista, a kurzusban antiszemita.

Ad analogiam, valaminek mintájára. Lásd: id. Andrássy Gyula gróf és ifj. Andrássy Gyula gróf liberálisizmusát.

Ad Calendas graecas, sohanapjáig, még szabatosabban: Pekár sikeréig.

Ad impossibilia nemo obligatur, lehetetlenségre senkisémet köteles. Pl. Rakovszky Iván Tisza István követésére.

Ad multos annos, sok évig, bis hundertundzwanzig. (Nem a Dob-uccában mondják Gömbösre és Zsilinszkyre.)

A fonds perdu, elveszettnek tekintett befektetés, vagy: szépirodalmi hitelaport indítani Budapestben.

Alibi, amiről minden óvatos bombamerénylő gondoskodik.

Alios ego jam vidī ventos, láttam már más szeleket is. (A véresre vert zsidó egyetemi hallgató mondja, aki a háborúban többször megsebesült.)

Alla breve, rövid időközökben. Magyarul: merényletek.

Alma mater, tápláló anya: az egyetem. (Nem esik messze az alma a matertől.)

Alter ego, magyarán: Sokorópátkai.

Altruizmus, ismeretlen fogalom. Most kutatják Tutankhamen sírholtjában.

Alvé, török édesség. A görögök így ejtik ki: ajvé!

Ambigu, kétértelmű. (Nem a pesti asszonyra találták ki. Az „egyértelmű” szóra nincs külön nemzetközi kifejezés.)

Ambrosia, a görög istenek étele; ma: köztisztviselői, írói, orvosi menü.

Amici, diem perdidi, barátaim, ezt a napot elvesztettem! — kiáltott föl Titus, mikor elielejtette kasszanapkor kosztba adni a pénzt.

Amicus Plato, sed magis amica veritas, Plato a barátom, de még inkább barátom az igazság. Napjainkban: az igazság a barátom, de még inkább barátom az ÉME.

Amnestia, közbocsánat. (A lexikonok szerint görög, újabbkori kutatások szerint magyar eredetű szó.)

Amor omnia vincit, a szerelem mindent legyőz. Ott, ahol házasság a neve, csak a férjlet.

Anachronizmus, kortévesztés. Pl. szabadságról, egyenlőségről, testvériségről beszélni.

Ankét, vagy: jaj, ebből megint valami baj lesz.

Anzágol, képviselőjelölti programbeszéd.

A nescire ad non esse, a nem ismerésből a nem létezésre (következtetni). Teszem azt: az egyetemes kulturából az emberiségre.

Antichambre, előszoba, vidéki képviselők kedvelt tartózkodási helye.

A posteriori, az utóbb történetekből az előbb történetekre (következtetni). Pl.: az Erzsébetvárosi Kör pokolgép-merénylőinek kinyomozásából Somogyi és Bacsó gyilkosainak kinyomozására.

Apparitio, szellemjelenés; a politikai életben nem fordul elő.

A prima vista, első látásra, vagy: a kultúrno és a tenorista, a szobalány és a filmszínész.

Archimedesi csavar, végtelen csavarvonal. Népszerűen: a búza ára.

Argo, tolvajnyelv, tőzsdeügynökök üzleti nyelve.

Argumentum baculinum, olyan érv, amit bottal kell bizonyítani. Pl.: Erger-Berger-Schossberger, minden zsidó gazember.

Aspis, egyiptomi viperafaj. Európában is megél, csak a neve finomabb: anyós.

Assemblée, gyülekezet. Lásd még: dispersio (szétszórás), attaque (roham, támadás).

Asthma, nehéz lélegzés. Budapestben a népjóléti miniszter rendeleteinek kibocsátásakor.

A tempo, kellő időben. Pl.: a vízvezeték csődje tavasszal.

A tout prix, minden áron. (A feleségem tavaszi kosztümmöt stb. akar.)

A troi, hármásban. (Házasodjál meg, majd megtudod.)

Attikai só, elmésség. Vagy: muszáj neked okvetlen kabarába menni?

Audaces fortuna juvat, a merészeket segíti a szerencse. (Mondta egy zs. egyetemi hallgató, akit húsz ébredő-bajtárs véresre vert.)

Authenticitas, hitelesség. (Bővebb fölvilágosítást a „Szózat”-ban és „A Nép”-ben.)

MOLNÁR JENŐ

Jancsi fantáziál

— Papa, a vízművek vezetői az égbe jutnak?

— Valamikor oda, fiacskám.

— Jaj de jó lesz! Akkor legalább nem jut majd víz esőre.

APRÓHIRDETÉS

HOZOMÁNYT koszt pénz céljára elvonnék. A hozzávaló leányt otthon hagyom kosztba. Levelek „Modern házasság” jelígyére kéretnek.

Darvas Lili levele a ZoZó-céghez:

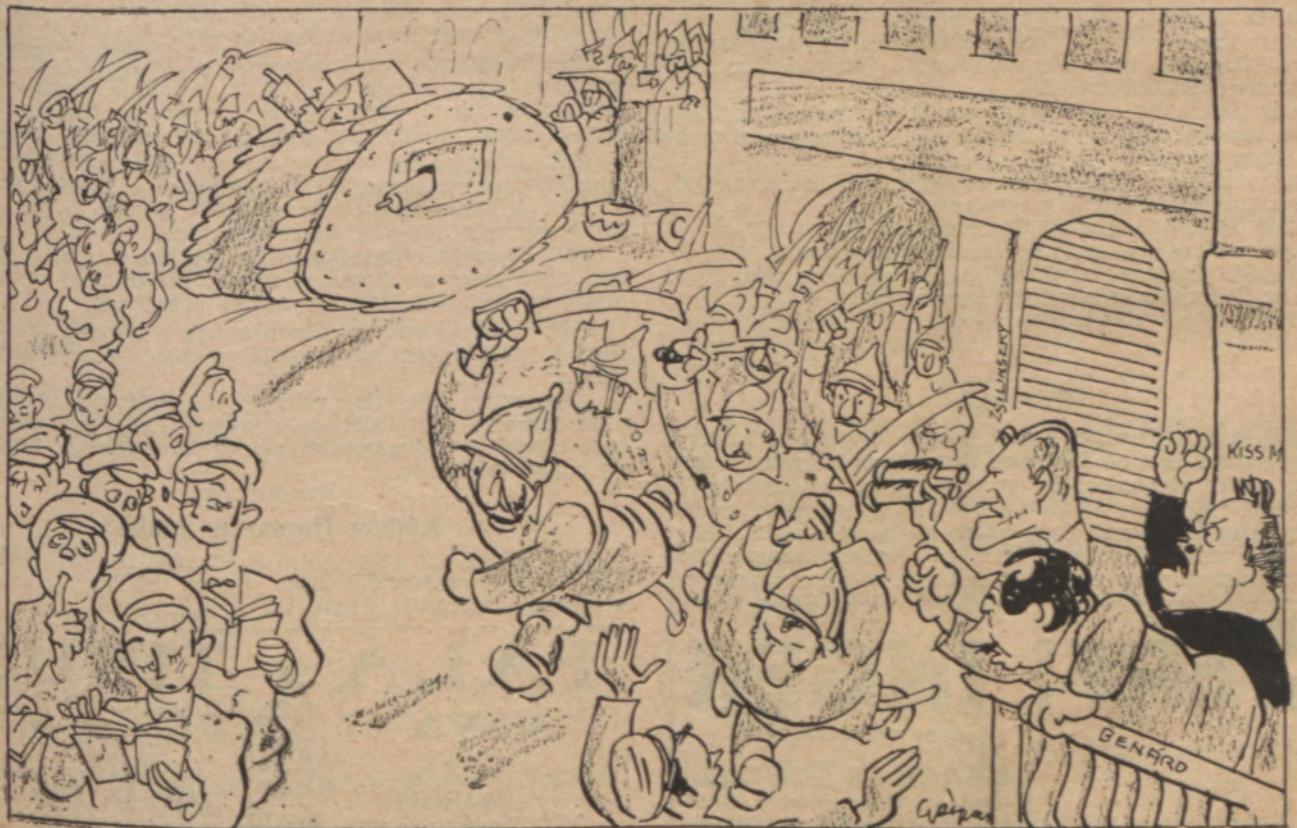
Kézírás: Kézim bizonyosságát a ZoZó közfelmérésnek köztöneltem

Darvas Lili

1923 március 15

Bal szemszögből nézve

Jobb szemszögből nézve

MUZSIKASZÓ MELLETT

BORSSZEM JANKÓ A SZINHÁZBAN

Néhány szenzációs szerződés

Hegedüs Gyula elszerződött az Új Nemzedékhez.

Az új nemzedék elszerződött Törzs Jenőhöz és Rajnai Gáborhoz.

Darvas Lili reggel kilenckor féllábbal a Nemzeti Színházban volt. Beöthy László a másik lábát még idejében visszahúzta s így a Magyar Színháznál maradt. Délben ugyanez — megfordítva. Este hétkor jelenti harctéri tudósítónk: Beöthy és Hevesi Sándor közt közelharcom folytak. Darvas Lili azt a direktort tünteti ki kegyeivel, amelyik a porondon marad, mert jó szíve van. A szerzők automobilon hurcoltatják darabjaikat a Magyar Színházról a Nemzetiig és vissza. A végén ott hagyják, ahol Darvas Lili megmarad. A végén Darvas Lili ott marad, ahol békén hagyják.

Törzs Jenő elszerződött a Magyarától a Renaissance-hoz. Csontos Gyula el fog szerződni a Renaissance-tól a Magyarhoz. Nű, akkor minek ettük meg a békát?

Z. Molnár László ma azzal a szenzációs örömhírral lepté meg híveit, hogy a Magyaránál marad. Z. Molnár ennél fogva el lehet rá készülvén, hogy maradi színésznek mondják.

Péchy Erzsébet a Nemzetihez szerződött. Hangját Bakó és Gyenes vizsgálták meg. Azt mondták: a Nemzeti hagyományainak megfelel. Jól énekel.

Fedák Sári a Fővárosi Operaszínházhoz szerződött. Ezzel szemben cáfolják azt a hírt, mintha ez a színház prózai darabokra térne át.

Honthy Hanna és Biller Irén színházat cserélnék. Csak még azt nem tudják, melyiket. De mindegy.

Rátkai Márton és Halmi Tibor detto.

Szemere Árpád elszerződött éneklő kanonoknak.

Pilinszky Zsigmond elszerződött... Szó sincs róla. Majd éppen az Operaháznak lesz ilyen szerencséje!

Patacsi Dénes elszerződött Tarnócára bojtárnak (vagy bejtárnak?)

Dzsin

Sirokkó

A Vigaszínház Herczeg-premiériének nagy sikere volt. A közönség sorai közt ott láttuk az *Aranyborjú* imádóit éppúgy, mint az ancien régime-beli három testőrt a bácskai Gyurkovics leányokkal. Mikor a Király-színházban Fedák Sári föllép. Honthy háza lehet csak ilyen lelkes. Balatoni regé-be illik a díszes kiállítás és Varsányi Irén, az énekesnő szerepében. Utóbbiról azt mondta a tenorista Ocskay, hogy brigadéros

korában is olyan fiatal szeretne lenni. Egy páholyban két bájos dzsentri-baba huhogott, összeverdesve kacsóit. Egy lipótvárosi hölgy két róka-ja leröpült a páholyból, annyira előrehajolt, hogy egyetlenegy szót se veszítsen el a darabból. Mindenki boldog volt, de a destruktív szerzők: Molnár Ferenc, Szomorú Dezső, Heltai Jenő stb. és a destruktív kritikusok: Sebestyén Károly, Keszler József s ezúttal kivételesen Kállay Miklós még boldogabbak voltak. Ők tudják, miért.

Egy író naplója

1923. Háromfölvonásos drámámat ma befejeztem. Átadtam a Kultur-Színház igazgatójának, aki megígérte, hogy a legrövidebb idő alatt elolvassa. Bizonyosra veszem, hogy darabom még ebben a szezonban színre kerül, annál is inkább, mivel a színház programjátul tűzte ki a fiatal magyar tehetségek gyors érvényesülését.

1924. Darabom még olvasatlanul hever a direktor fiókjában.

1925. Az igazgató még mindig nem ért rá átolvasni. Talán a jövő esztendőben. Ha Isten segít, tíz év múlva...

1935. Ma kötöttem meg a szerződést a direktorral. Kaptam húszmillió korona előleget. Még egy milliót hozzáteszek és veszek érte egy pár fuszeklit. Kezdek anyagilag föllendülni.

1936. Darabomat egy szinpadai ügynökség lefordította és egy newyorki színházigazgatóval le is kötötte. Természetesen álnév alatt. Ennyi gyöngédséggel tartozom a Kultur-Színház igazgatójának, aki érvényesülésem érdekében annyit fáradozott.

1936. Drámám az amerikai szinpadokon szédületes sikert arat. Dollárok özönlének. Villát vásároltam a Svábhegyen.

1937. A Kultur-Színház igazgatójától ígéretet kaptam, hogy darabomat még ebben az évben bemutatja.

1950. Olvasom, hogy a Kultur-Színház megszerezte a Lidércfény című amerikai dráma előadási jogát és hogy a darabot rövidesen ki is tűzi. Hát már megint megelőztek!

1950. A direktortól ma visszakaptam a darabot. Sajnálattal fejezi ki, de a drámát nincs módjában előadatni. Próbálkozzam másutt.

Ugyanaznap este jelen voltam a Lidércfény premiérjén. A saját darabom volt! Lelkesen tapsoltam. Ennyi gyöngédséggel csak tartozom a direktornak, aki érvényesülésem érdekében oly sokat fáradozott... E. M.

Kedves Borsszem Jankó!

Egyes lapok azt irták, hogy az Operánál hangok hallatszanak Tangó szerződöttese ellen. Ugyan kérem, hol vannak hangok az Operánál? Tisztelettel egy hangértő.

FÉRFI INGEK

nagy választékban

Lukács és Pásztor

Budapest, Egyetem-u. 11, Gróf Károlyi-palotával szemben.

PALA TINUS

ÁSVÁNY VIZ

SZT.
MARGIT
SZIGET

ÜDIT,
JÁRVÁNYOK-
TÓL MEGÓV

Tiszta számadás

— Zsuzsi, maga már megint eltört egy tálat. Hiszen már a havi béréből se futja az a sok kár, amit csinál!
 — Sebaj, nagysága, úgyse maradok itt egy hónapig.

Zsidó húsvétkor

— Miben különbözik ez az éj a többi éjjeltől? — kérdi a kisfiú előírás szerint a zsidók húsvétjának szertartásos előestéjén.

A papája szó nélkül pofonvágja.

— Mi volt ez, papa? — kérdi a fiú sírva.

— Felelet, fiacskám! — mondja nyájasan az apa. — Ebben különbözik most az éj a többi éjjeltől...

A jogcím

— Kérem, kaphatnék én fegyverviselési engedélyt?

— Milyen jogcímen?

— Sajogcímen, kérem! Békés járókelő vagyok a József-körúton.

Destruktív töprengés

— Vajjon hallgatnak-e az egyetemi hallgatókra?

Antik órák és zsebórákülönlegességek
SZÉKELY BÉLA órásnál,
 Wesselényi-u. 1. (Károly-körú sarok.)

Modern szemüvegek látcsövek, időjelzők
BARNA ANDOR látzerspecialista
 műhelyében VII., Izabella-utca 11. Postai szétküldés naponta.

Petőfi — idegen nyelven

Petőfi költeményeit hallottam szavalni francia, angol és olasz nyelven. Tünődtem, melyik a legjobb fordítás. Fordítások asszonyokhoz hasonlíthatók. Ha hüek, nem szépek, s ha szépek, nem hüek.

HUSVÉTI AJÁNDÉKOK

Gramofontulajdonosok részére most megjelent
hanglemezujdonságok

The Sheik (Kemal), Ach Josef, Frasquita, Tango-Pervers, Tango-duré, Aranymadár, Bajadér, Nem vagy legény Berci és több magyar népdal-ujdonság.

FŐELÁRUSÍTÓJA:

HANGSZER-OTTHON FEKETE MIHÁLY gramofon- és lemez-
 osztálya
 Budapest, VII., József-körút 9. Lemez-műsort ingyen adunk.

A rendelés

— Két labdacst rendeltem kendnek naponta és egy pohár rumot. A labdacokkal bizonyosan hátralékban van.
— Igen, csakhogy a rummal meg fórban vagyok.

Receptek a tisztviselőkérdés megoldásához

1. A la „gordiusi csomó“. Ez úgy megy, hogy egy karddal fejbe kell ütni a tisztviselőket, hogy igényeik ne nőhessenek az égig.

2. A la „igazolja magát“. Egyszerű és biztos. Rá kell fogni valakire, azaz néhány ezer tisztviselőre, hogy „faj“. A többi a szokásos recept szerint.

3. A la „büdzsé“. Ugyanaz, mint a fenti, csupán a „kivitel“ hosszadalmasabb.

4. Liptói módra. Keverj össze hetet-havat, tégy hozzá sót, törj egy kis borsot a tisztviselők orra alá. Ezt keverd össze és kend a B-listára.

5. A la „deputáció“. Ez úgy megy, hogy a tisztviselők küldöttséggel járulnak a miniszter elé, aki így szól:

— Urraim! Megértem és méltányolom az önök kérését. (Egy lépés jobbra.) Méltányolom és megértem. (Egy lépés balra. Ez t. i. a Kállay-kettős.) Tehát megoldom! (Két lépés jobbra.) Az önök hangulatos nyomora és az önök üres nyomora minden áldozatot megér... (Két ballépés) az önök részéről. Nem nézhetem tétlenül ezt a tobzódó nyomort. Ez engem meghat. Én megoldom. Önök megérdemlik a hazától, hogy

Jaj be szép ez a Pest, Istenem be szép,
Benne milyen gondos, elővigyázó a nép,
Hogy magát fertőzéstől biztosan megóvja,
LYSOFORM-ot használ apraja és nagyja.

megoldjam... önök előtt a saruimat. S akkor igaza lesz a nagy Széchenyinek: „A köztisztviselő volt, de nem esz“. (Hajmeresztő éljenés. A rendkívüli segélyt a rientők nyújtják a tisztviselőknek.)

Szociálista széder

Mint értesülünk, a szociáldemokratapárt a zsidó húsvét alkalmából Szeder-estét rendez.

Már ezt a kikötőt is!?!...

Kedves Belügyminiszter Ur, önt, úgy látszik, mégis csak befolyásolják azok az átkozott destruktívok, inert Zalaegerszeget revideálni akarja. Talán még meg is szünteti az internálótábor! Hát nem elég, hogy egyetlen kikötőhelyünket, Fiumét, elvesztettük? Most már Zalaegerszeget is!?!... Főlaáborodott híve, egy Tuhutum-sapkás.

Egyetemi töprengés

— Elmaradnak a kémiai gyakorlatok? Vajjon a sémiai gyakorlatok is elmaradnak?

A Király-uccában

— Mondd csak, elmehetek én a balneológok kongresszusára?

— Nem. Oda csak a jobb neológokat engedik.

Rendészeti töprengés

— Vajjon meddig nyulik a gumibot?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kéziratokat és rajzokat nem küld vissza a szerkesztőség.

A Borsszem Jankó jelen számát kedden, március 20-án zártuk le. — U. K. Megint baj van: olvashatatlan az írása. — R. Gy. Saját érdekében lenne, ha a poémát hosszabb ideig hevertetné s aztán átfésülné. A hangulata megérdemli a teljes, művészi formát. — E. N. Ezek bizony vészegények. — Ifj. Scarron. Laptechnikai hiba; az a tudósító nem ill sem Rómában, sem Belgrádban, hanem Berlinben és az oda befutó újsághíreket táviratozza Budapestre. — Dr. G. B. Más formában néhány hét előtt egy képünk alatt megjelent. — Dr. N. A. A második dal akkurátusan pattog. A rébuszokból vagy egy. Népdalsorokat a legritkább esetben s akkor is csak ötlettel lehet rejtvénybe szökkentené. — S. D. (Nagydrábé.) A kiadóhivatal már intézkedett. — R. Gy. (Szfvár.) Már elküldötték. A hátralék e hónap végén lesz esedékes. — K. B. M. Három friss, közvetlen vers bevált. A negyedik kicsit megfoltozva. — Több levélről a jövő számban.

Szerkesztik: Molnár Jenő és Bér Dezső

A szerkesztésért felelős: Molnár Jenő

Kiadótulajdonos: Borsszem Jankó lapkiadó r.-t.

Igazgató: Szekeres Rudolf

Művészi fényképészet

„MONA LISA“

Erzsébet-körút 20.

Telefon.

Hunyadi János

természetes keserűvíz
az egyedüli magyar termék,

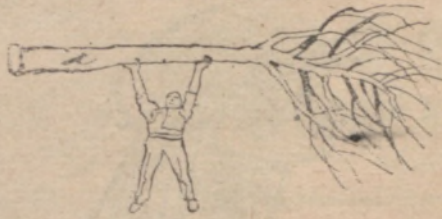
melyet a világ minden részében ismernek és használnak.

SÁFÁR
ELEMÉR: HASZONTALANSÁGOK

TRÉFÁS KÖNYV

A 272 oldalas kötet szerzőnél (Vác, Szt. Miklós-tér 3) kapható. Bérmentes küldéssel 600 korona

Képrejtvény

A megfejtők között tizenegy jutalmat sorsolunk ki. Jutalmat csak lapunk előfizetői nyerhetnek. Jutalmaink a következők:

1. Egy üveg „Lysoform“.

2. 10 üveg Farsangi sör, a Polgári Serfőzde gyártmánya (házhoz szállítva).

3. Egy nagy doboz „Virág“-féle desszert,

4. egy Sphinx-„BI-OZONE“-készlet (egy üveg szájviz, egy doboz kettős francia fogpor, egy tégely fogpaszta),

5. egy üveg „Oceán“ jam, befőtt vagy egy doboz cukrozott gyümölcs,

6. egy darab P. Márkus Emilia arcápoló szappan,

TELEFON: 16-08

7. egy kis üveg

8. egy nagy üveg ZoZó kölni víz,

9. egy félkiló „Uhu“ kávépótlék,

10. két pár Berson-gumisarok (férfiaknak és nőknek),

11. egy nagy palack RAPIDOL folyékony fémtisztító szer.

A Borsszem Jankó 2877. (11.) számában közölt képrejtvény helyes megfejtése:

Karbólsav

A multheti számunkban megjelent talány helyes megfejtését 38-an küldték be. Nyertesek: 1. Reicher Klára (Budapest, VII., Akácia-ucca 6/b), akinek egy üveg „Lysoform“-ot; 2. Izsépy László, ezredes (Budapest, III., Zsigmond-ucca 61), akinek tíz üveg Polgári Serfőzdei Farsangi sört; 3. Kausay Baba (Kecmese, Szabolcsm.), akinek egy nagy doboz „Virág“-féle desszert; 4. Horváth Gézáné (Budapest, V., Lipót-körút 13), akinek egy Sphinx-„BI-OZONE“-készletet; 5. Wagner Lajos (Budapest, VI., Jókai-tér 4), akinek egy üveg „Oceán“ jam, befőtt vagy egy doboz cukrozott gyümölcsöt; 6. Kereskedelmi Kör (Törökszentmiklós), amelynek egy darab P. Márkus Emilia-szappant; 7. Gergely J. (Budapest, VI., Szív-ucca 63), akinek egy kis üveg Hungária Casino habzóbor; 8. Blau Dániel (Nógrádverőce), akinek egy nagy üveg ZoZó kölni vizet; 9. Ákos Frigyes (Budapest, IX., Üllői-út 55), akinek egy félkiló „Uhu“ kávépótléket; 10. Csillag Sándor (Budapest, VI., Kmetty-u. 24), akinek két pár Berson-gumisarkot; 11. Sipos Lajos, fodrász (Budapest, VI., Andrassy-út 79), akinek egy palack „RAPIDOL“ folyékony fémtisztító szert küld a kiadó-hivatal.

BUDAPEST LEGOLCSÓBB
SELYEMÁRÚ FORRÁSA
A
BELVÁROSI SELYEMVÁSÁR
IV., FERENCIEK TERE 4
(IRÁNYI-UTCA SAROK)

VIRÁG OSZKÁR

CUKORKA- ÉS CSOKOLÁDÉ-ÁRÚGYÁR R.-T.
BUDAPEST, VII., NEFELEJTS- UCCA 12.

Saját gyártású

férfi-fehéreműek
nyakkendők, úri divatárúk

NYAKKENDŐHÁZ
IV., Kigyó-utca 5 (Klotild-palota).
Nyakkendők nagyban is.

Ezüst evőkészletek

Budapest, IV. ker. Múzeum-körút 11

ARANY-SZÓKE HAJ!

Van ennél szebb?

A felülmulthatlan Hyvarjon-féle „ONO“ Golden Hair Wash világosbarna, vörös, szőke vagy fekete haját fokozatosan világossá, majd aranyragyogásúvá változtatja át. Nem festőszer. Teljesen ártalmatlan. Számtalan esetben kipróbálva. Csodás eredmény.

Egy nagy üveg K 500. —
Főraktár: Budapesten Török József gyógyszerár, Király-u. 12. Operagyógyszertár, VI., Andrassy-út 26. Kartschmaroff-drogéria, Rákóczi-út 50 és Erzsébet-körút 1; Róna-drogéria, VIII., József-körút 50.

Szakorvosi rendelő

ver- és nemibeteg-
gek részére.
Ezüst Salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.

Rákóczi-út 32, I. em. I, a Rókus-kórházzal szemben.

A lakáskérdés

— Azt olvastam, hogy a kormány végre mégis csak épít.
— Igen, az ágyrajárók további türelmére.

Családi,
iskolai,
színházi

mozit akar?

forduljon

Hatschek és Farkashoz

IV., Budapest, Károly-körút 26. szám

Szőnyegeket

régi rongyosokat is,
a legmagasabb áron
vesz vagy cserél

TUDUK TIVADAR szőnyegjavító és tisztítótelepe, VI., Dálnok-
utca 12/a. Fióküzlet: IV., Ferenciek-terse 9. I. em. Telefon 46-63. Meghívásra házhoz jön.

Művészies képkeretek

Kézimunkák szakszerű keretezése

Váradi Bélánál, Budapest, Andrásy-út 43.

Sárcipő

és hócipő legjobb javítható
minőségben kapható és
Neumann Gézá-nál,
VI., Nagymező-u. 44. Telefon 138-77.

KABATA CSOKOLADE

VALÓDI
ÉS
FINOM

ABADIE
valódi francia papír

Brilliánsokat, gyöngyöket, régiséget bár-
kinél drágábban vesz
Székely Emil ékszerüzlete, Budapest, Király-u. 51.
(Teréz-templommal szemben)
Címre tessék figyelni. Telefon: József 105-25.

Királyi udvari

hangszergyár

Sternberg

hangszergyár

VII. ker., Rákóczi-út 60. sz.

**Zongora-, piano-, harmonium-, cimba-
lom-, etofon-terem.**

A „Kutya” és „Iró angyal” védjegyű valódi „Grammofon”-
lemezek vezérképvisellete.

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben. Mesterhegedők. Gordonkák. Fuvolák és tárogatók. Zenekari réz- és fúvós-hangszerek. Világhírű művészek hangfelvételre. Operák: Caruso, Slezák, Piccaver, Jadlowker. Operettek: Kis grizett, Hollandi menyecske. Ének: Király Ernő: Elkerülsz, mert szegény vagyok stb. Tánc: Fox trott. Shimmy. Bél-, selyem- és acélhúrok. Hangszerek szakszerű javítása. Zongora: vétel, cseré és hangolás. Saját húrfonóda gépzüzmre.